

Zákon o zbraních bude mít novou podobu

Novela zákona platí od 1. 1. 2026

Od začátku příštího roku začne platit nový zákon o zbraních a střelivu (zákon č. 90/2024 Sb.), který nahradí dosavadní předpis z roku 2002 (zákon č. 119/2002 Sb.). Přináší řadu změn, některé dokonce zjednoduší život držitelům zbraní. Změn je opravdu celá řada, podívejme se na ty nejdůležitější.

Digitalizace dokladů

Jednou z nejviditelnějších novinek pro držitele zbrojních průkazů je digitalizace. Dosavadní fyzické zbrojní průkazy, licence a průkazy zbraně pozbývají platnost. Nahradí je elektronické oprávnění, které bude kompletně evidováno v Centrálním registru zbraní (CRZ).

Dosavadní doklady, které potvrzovaly oprávněnost držení zbraně, však držitelé odevzdávat policii nemusí. Jejich platnost jednoduše skončí dne 31. prosince 2025.

Výjimkou je Evropský zbrojní pas, který si ponechá fyzickou podobu a dočká se menší změny svého formátu. U certifikátu znehodnocené zbraně nastává změna ve vydávajícím úřadu. Bude jím nově Český úřad pro zkoušení zbraní a střeliva.

Prokazování oprávněnosti držení zbraně

A jak budou držitelé zbraní prokazovat oprávnění nakládat se zbraní například na střelnicích? Způsobů je několik:

- elektronickým přístupem se zaručenou identitou
- předložením zbrojního listu (to je ověřený výstup z informačního systému veřejné správy) spolu s občanským průkazem nebo obdobným identifikačním dokladem osoby
- jeho oprávněnost mohou potvrdit také policisté, kteří oprávnění ověří v CRZ
- podobně je také držitel zbrojní licence oprávněn za tímto účelem v CRZ oprávnění ověřit
- předložením evropského zbrojního pasu, ve kterém je zapsána zbraň, které se oprávnění podle zákona týká

Nové názvosloví a rozdělení skupin

Jak už jsme zmínili, pojem „zbrojní průkaz“ se stane minulostí a nově ho nahradí pojem **zbrojní oprávnění**. Zároveň se zjednodušuje i rozdělení skupin. Místo 5 současných skupin zbrojních průkazů budou od nového roku platit 2 úrovně zbrojního oprávnění – obecné zbrojní oprávnění a rozšířené zbrojní oprávnění.

V praxi to znamená, že v novém CRZ budou současní držitelé zbrojního průkazu skupiny A, B, C automaticky převedeni na držitele obecného zbrojního oprávnění. Ti, kdo mají dnes zbrojní průkaz skupiny D a E, přejdou na držitele rozšířeného zbrojního oprávnění. Platit bude také to, že rozšířené oprávnění v sobě zároveň zahrnuje všechna práva obecného oprávnění, takže tito držitelé nebudou o nic ochuzeni, naopak získají širší možnosti využití zbraní.

Postup při žádostech o nové zbrojní oprávnění

Dosud celý proces získání zbrojního průkazu začínal zkouškou odborné způsobilosti. Až po jejím úspěšném složení si mohl zájemce podat žádost o vydání průkazu. Policie ČR pak žadatele prověřila tak, jak ukládá zákon a pokud prověrky byly v pořádku, policisté následně žadateli vydali zbrojní průkaz.

Od nového roku se postup obrací.

Zájemce nejprve podává žádost o zbrojní oprávnění, ke které přiloží lékařský posudek o zdravotní způsobilosti. Policie následně ověří, zda splňuje všechny zákonné podmínky – tedy svéprávnost, pobyt na území ČR, bezúhonnost, spolehlivost i zdravotní způsobilost. Pokud jsou veškeré podmínky splněny, potom je žadatel připuštěn ke zkoušce odborné způsobilosti.

Nově si zájemci o zbrojní průkaz mohou najít vyhovující střelnici na webových stránkách Policie ČR v záložce Databáze/Centrální registr zbraní, kde bude zveřejněn seznam zkouškových střelnic.

Po úspěšném vykonání zkoušky, запиše kontrolní orgán (Policie ČR) výsledek do CRZ. Tímto zápisem se žadatel stává držitelem příslušného zbrojního oprávnění.

Na celý proces, od žádosti až po splnění zkoušky, má žadatel dostatečný čas. Roční lhůta běží od doby připuštění ke zkoušce odborné způsobilosti, tedy od doby, kdy žadatel splnil zákonem stanovené podmínky, které prověřila Policie ČR.

Zkrácení zdravotní způsobilosti

Platnost zdravotní způsobilosti se novelou zkracuje z dosavadních 10 let na 5. Držitelé zbrojního oprávnění tak budou muset každých pět let předložit nový lékařský posudek, který potvrdí, že jsou nadále zdravotně způsobilí k držení zbraní. V opačném případě policie zajistí všechny zbraně, které má držitel k užívání do doby, než prokáže, že je oprávněn dle zákona zbraně držet.

Nové povinnosti se týkají i lékařů.

V případě zjištění, že osoba není zdravotně způsobilá vlastnit zbrojní oprávnění, musí lékaři ověřit, zda není držitelem oprávnění k nakládání se zbraněmi a střelivem. Podle dosavadní právní úpravy tuto povinnost nemají.

Změny v místní příslušnosti

Novela s sebou nese i ulehčení pro všechny držitele zbrojních průkazů či jejich žadatele. Změna místní příslušnosti v praxi znamená, že si nebudete muset drtivou většinu agendy týkající se zbraní vyřizovat na místně příslušných pracovištích Služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, ale potřebné náležitosti můžete vyřídit na kterémkoliv zmiňovaném pracovišti bez ohledu na místo trvalého pobytu.

Nové kategorie zbraní

Nové rozdělení kategorií zbraní směřuje k přehlednějšímu rozdělení a zároveň tím snižuje riziko záměny. Zavádí se členění na zbraně podléhající registraci, zbraně podléhající ohlášení a zbraně nepodléhající ohlášení.

- zbraně podléhající registraci: R1 (odpovídá dnešní kategorii A), R2 (A1), ~~R3 (B)~~, ~~R4 (C)~~
- zbraně podléhající ohlášení (povinně ohlašované) PO (dosavadní C1)
- zbraně nepodléhající ohlášení NO (nahrazuje kategorii D)

Vedlejší držitel zbraně

Jednou z úplných novinek, které nový zákon zavádí, je pojem „vedlejší držitel zbraně“. Hlavní držitel zbraně (majitel) tak bude mít možnost zapsat do CRZ k dané zbraně i další osobu (osoby), která s ní může legálně nakládat, například ji používat při střelbě na střelnici. Tento vedlejší držitel však musí splňovat stejné podmínky jako hlavní držitel, tedy mít platné a odpovídající zbrojní oprávnění, případně i výjimku či povolení (podle kategorie dané zbraně).

Komunikace se správními orgány

Další důležitou změnou je, že vyrozumívání robotickými službami. Dosavadní upozornění, na které byli držitelé zbrojních průkazů zvyklí, končí dnem 31. prosince 2025. V případě, že si i nadále přejí být upozorňováni o důležitých milnících ve svých oprávněních, je třeba se přihlásit a tzv. Portálu občana (<https://obcan.portal.gov.cz/prihlaseni>), kde tyto kontaktní údaje si sám každý držitel vyplní

Důležité upozornění

V souvislosti uvedením nového zákona o zbraních přichází také krátkodobé omezení provozu Centrálního registru zbraní. Proto si dovoluujeme upozornit na změnu úředních hodin na pracovištích Služby pro zbraně a bezpečnostní materiál s velkým předstihem.

Proces obměny, kterým prochází Centrální registr zbraní, si vyžaduje adekvátní prostor pro důležitou a složitou změnu. Pokud si tedy potřebujete vyřídit záležitosti související se Službou pro zbraně a bezpečnostní materiál, doporučujeme je obstarat co nejdříve. Centrální registr zbraní bude mimo provoz od 24. 12. 2025 až do 1. 1. 2026, kdy bude znovu spuštěn v nové verzi.

V návaznosti na velkou proměnu budou úřední hodiny pouze v pondělí 29. 12. 2025 v čase 8-12 hodin a úřední hodiny ve středu 31. 12. 2025 se ruší.

Prosíme veřejnost, aby si své záležitosti, které vyžadují osobní návštěvu na těchto pracovištích, naplánovala v souladu s touto dočasnou změnou. Děkuje se za pochopení.

Vzhledem k rozsáhlým změnám na úseku zákona o zbraních a střelivu není reálné zde popsat všechny změny. Důležité je se seznámit s novým zákonem č. 90/2024 Sb. včas, popřípadě se s dotazy obrátit nejlépe na příslušné pracoviště Služby pro zbraně a bezpečnostní materiál, kde jste zvyklí vyřizovat své záležitosti v rámci dané problematiky.